RDE JAAR. N°. 624. **1839.** **MAANDAG 18 NOVEMBER.**

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam*.................... f 7.—
en *Buitensteden* franco.............. - 8.—

Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder................ f 1.75.
Elken regel meer................... - 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling.... - 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

De Grondwet.

Het ware zeker te wenschen, dat het *opstellen* van Wetten en Koninklijke Besluiten niet wierd toevertrouwd, dan aan lieden, die en de noodige taalkennis bezaten, en de niet minder onmisbare oplettendheid er toe wilden besteden, om de *bewoordingen* met juistheid te kiezen. Hoe weinig daarop acht gegeven, bij de Wet der Wetten, de Grondwet zelve, is, onder anderen, aangewezen in een boekske, bij Noorduyn, te Gorinchem, uitgegeven, de *discordantie* aantoonende van de beide teksten. Het zal wel onnoodig zijn, daaruit meer dan dit enkele voorbeeld te ontleenen, dat, in betrekking tot een' zoo gewigtigen maatregel, als daar is de buitengewone bijeenroeping, en het doen zamenblijven der geheele militie, zonder voorafgaand overleg met de Staten-Generaal, (art. 209), de Fransche tekst zegt: *en cas de guerre*, de Nederduitsche « bij *dreigend* oorlogs*gevaar.* » Hoeveel twistens is er niet dezer dagen geweest, om de tweezijdige opvatting van daartoe aanleiding gevende *woorden!* Zooveel, ondertusschen, kan men er uit leeren, dat zich uit de enkele onachtzaam gebezigde *bewoordingen* niet de aard der *Zaken* verklaren laat.

Het was geene *nieuwe Grondwet*, die in 1815 ontworpen werd, al vindt men ze in een Koninklijk Besluit zoo genoemd. Die benaming mag eenen schijngrond hebben opgeleverd voor het begrip, dat die Grondwet, als ter oorzake van de zamenvoeging der beide Rijks-deelen ontworpen, naar den regel, *cessante causâ*, door het ophouden der zamenvoeging van zelve moest vervallen, en dat ook de vroegere Grondwet, als door die *nieuwe* vervangen, van het oogenblik der invoering van deze af, *vervallen was en bleef;* hoe vernuftig ook uitgedacht, kunnen zulke uitleggingen niet het wezen der zaak veranderen.

De Grondwet van het Koningrijk der Nederlanden is geene andere, dan die van 1814 voor de van ouds Vereenigde Nederlanden, — *herzien* en *gewijzigd*, naar de omstandigheden van 1815, krachtens de Wet van den 23 Maart van dat jaar, en overeenkomstig met het daarop gevolgde (zoo even gedachte) Besluit van den 22 April, in welks eerste artikel ook de tot dat einde aan eene speciale commissie op te dragen arbeid « *herziening* der Grondwet voor de Vereenigde Nederlanden » geheeten is.

Ware het anders, het zou in strijd geweest zijn met de uitdrukkelijke bepalingen, voorgeschreven bij de acht artikelen, gemeenlijk onder den naam van die *van Londen* bekend. Het *eerste* van die artikelen toch gebood, dat de beide landen een' en denzelfden Staat zouden uitmaken, bestuurd door de *reeds in Holland gevestigde staatsregeling*, te *wijzigen*, overeenkomstig met de nieuwe omstandigheden. Wat meer is, het *tweede* wees zelfs de artikelen van die reeds gevestigde Grondwet aan, waarin *niets veranderd mogt worden.*

De door middel van die *Herziening* in de Grondwet gebragte wijzigingen waren evenwel van tweederlei aard. Sommigen, als b. v. de optelling der provinciën, te eenemaal afhankelijk en uitsluitenderwijze *ter oorzake* van de zamenvoeging der beide landen, en dienvolgens, ten gevolge van het ophouden der zamenvoeging, noodwendig verandering behoevende. Andere, als b. v. de weglating van het voormalig art. 133, goedgevonden, niet zoo zeer *ter oorzake*, dan wel *ter gelegenheid* der zamenvoeging, en uit dien hoofde, ook na het ophouden derzelve, niet onnut te achten.

Bijaldien er onder de destijds ingevoerde wijzigingen *geene* waren van die *tweede* soort, niets zou natuurlijker zijn, dan dat de numalige, ten gevolge van de wederom veranderde omstandigheden vereischte, *Weder-Herziening* niets meerders of minders ten doel hadde dan de Grondwet terug te brengen op den vorigen voet, met *afschaffing* van *alle* de daarin bij de eerste Herziening gemaakte veranderingen.

Dit echter niet het geval zijnde, zoo zijn wel nieuwe wijzigingen of herwijzigingen, opzigtelijk die van de *eerste* soort, maar niet met betrekking tot die der *tweede*, als *noodzakelijk* te betrachten.

Hoe *onvermijdelijk noodzakelijk*, echter, de eerstgedachte zijn mogen, het zou ontijdig geweest zijn, tot de daartoe leidende *Weder Herziening* der Grondwet over te gaan, alvorens niet slechts de regeling van het grondgebied tegen over België, maar ook de daaruit ontspruitende schikkingen met de Vorstelijke Agnaten en den Duitschen Bond tot derzelver volledig beslag gebragt waren; welke laatste, zoo als uit de mededeeling van den minister van Buitenlandsche Zaken gebleken is, tot de Her-wijziging der Grondwet in het naauwst verband staan.

Van daar dan ook, ongetwijfeld, dat bij de Koninklijke aanspraak, eerst in de zinsnede, volgende op die betreffende de aanneming der aan het Duitsche Bondgenootschap te dier zake gedane voorstellen, gezegd is; « *Hierdoor is het tijdstip geboren*, om over te gaan tot de wijzigingen der Grondwet, *die door de scheiding van Nederland en België noodzakelijk zijn geworden.* »

Het is niet ondienstig, zich hierbij te herinneren, hoe het stuk eener andermalige Herziening der Grondwet reeds *twee malen* voor dezen van Regeringswege bij de Staten-Generaal is ter spraak gebragt geweest.

De eerste maal, vraagswijze, en in dezer voege: « Of de ondervinding de noodzakelijkheid heeft aangetoond, om de nationale instellingen te wijzigen? »

Dit geschiedde, zoo men weet, onmiddellijk na de opening der buitengewone, toen nog door de Zuidelijke, zoo wel als Noordelijke leden bijgewoonde, vergadering van September 1830. Met de hier aangehaalde vraag paarde zich te dier tijd eene tweede vraag: « Of, in dat geval, de betrekkingen, door de tractaten en door de Grondwet, tusschen de twee groote afdeelingen van het koningrijk gevestigd, tot bevordering van het gemeenschappelijk belang, in vorm of aard, zouden behooren te worden veranderd. » Dat, in de eerste vraag, met de woorden « nationale instellingen » *de Grondwet* bedoeld was, werd nader mondeling door den minister van Binnenlandsche Zaken verklaard, in eene conferencie met de centrale afdeeling der Tweede Kamer.

Men kent den uitslag der stemming van de Tweede Kamer op de beide vragen. Er waren *honderd* leden tegenwoordig; juist *vijftig* Zuidelijke, en *vijftig* Noordelijke; *afwezig* waren 5 Noordelijke en 4 Zuidelijke leden; 1 Zuidelijk lid was overleden, zonder dat alsnog een ander in zijne plaats benoemd was.

Op de *eerste* vraag zeiden 50 leden *ja*, 44 *neen*, 6 *non liquet.* Ware het te pas gekomen, de laatstgenoemde zes leden tot diegenen te tellen, die *geene verandering* in de Grondwet begeerden, zoo ware aan te nemen geweest, dat er staking van stemmen hadde plaats gehad. In allen gevalle bleek, dat slechts eene geringe meerderheid zich *voor* de verandering der Grondwet verklaard had.

En dit gold nog enkel van de gezamenlijke vergadering, de Zuidelijke en Noordelijke bijeen genomen. Gaan wij de stemming na van de Noordelijke alleen, zoo vinden wij eene *overgroote meerderheid*, men mag zeggen *nagenoeg eenparigheid* TEGEN de verandering. Noordelijke leden waren er slechts 3, die *ja* zeiden op de voorgestelde vraag; 42 *neen*; 5 *non liquet.*

Vele leden bragten daarbij ter vergadering meer of min uitgewerkte adviezen uit, waarin zij reden gaven van hun gevoelen.

De heer Cats, onder anderen, ontwikkelde zijne meening, (dat hij de vraag, betreffende de wijziging der Grondwet met *neen* moest beantwoorden), in dezer voege:

« Omdat ik onder de bij de vraag genoemde nationale instellingen meen bedoeld te zijn alleen de *fondamentele*, de *grondwettige* nationale instellingen, en ik mij de vraag verder zoodanig gedaan voorstelle, niet, *of er in die instellingen gebreken zijn*, dan wel, *of die gebreken*, zoo zij bestaan, *van zoodanigen gewigtigen aard zijn*, *dat dezelve noodzakelijk wijziging vorderen;*

« Omdat ik van oordeel ben, dat, *zoo het altijd gevaarlijk en, buiten den uitersten nood, onraadzaam is*, het fondamenteel verdrag van den Staat aan te tasten, zulks in bijzondere mate het geval moet zijn in onzen tegenwoordigen toestand. waarbij wij ons niet behoeven te ontveinzen, dat dan *punten in discussie zouden komen*, *welke door Zuidelijken ernstiglijk verlangd*, *door het Noorden nimmer* KUNNEN *toegegeven worden.* »

Niet minder merkwaardig waren de woorden van den heer Dijckmeester:

« Bij de menigvuldige grieven, welke in de twee laatste jaren bij deze Kamer zijn ingebragt; heeft men geene bezwaren tegen de Grondwet aangevoerd; integendeel heeft men de getrouwe en geheele uitvoering van dezelve gevorderd. Zelfs zie ik niet, dat eenig artikel der Grondwet aangeduid is, hetwelk verandering had behooren te ondergaan. *En welken waarborg hebben wij*, *dat*, *bij eene verandering van de Grondwet*, *de Natie de vrijheid zal bekomen*, *welke deze Grondwet haar geeft.* *Deze* toch *laat*, zoo als de Koning in de vergadering der Notabelen van 1813 zeide, aan de redelijke ingezetenen *geene* meerdere vrijheid, en aan den Souverein *geene* ruimere magt *te wenschen over.* »

En *wat wenschen* sommigen dan *thans*, zouden wij mogen vragen. Begeert men ook, dat nu *punten in discussie zouden komen*, van zoodanigen aard als eertijds *door het Zuiden ernstig verlangd werden*, doch *door het Noorden nimmer* KUNNEN *toegegeven worden?*

Het schijnt bijkans zoo; althans in zoo verre uit het geschrijf van de drie of vier, in dit stuk verbroederde, dagbladen zou af te leiden zijn. Raadselachtig blijft ondertusschen, uit welk beginsel, en onder begunstiging van welken invloed, zoo eensklaps de hooge toon gesproten is, welken in zonderheid het eene dier dagbladen zich daarbij aanmatigt. Welligt komen wij eene schrede nader tot de oplossing daarvan, wanneer wij zullen hebben nagegaan, hoe de zaak zich heeft toegedragen, toen, voor de tweede maal na 1815, doch slechts weinige maanden na het vraagswijze gestelde voorstel van September 1830, de Weder-herziening der Grondwet nogmaals van Regeringswege op het tapijt werd gebragt, in verband met de te dier tijd voor beklonken gehouden scheiding der beide Rijksdeelen. Tot dat einde zullen wij het oog te vestigen hebben op *de mededeeling van* 20 *Januarij* 1831.

J.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 16 Nov. Men schrijft ons, dat het Z. M. behaagd heeft, Z. D. H. den hertog van Saxen Weimar Eisenach te benoemen tot ridder grootkruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Z. M. heeft den heer de Gregory, honorair-president van het Koninklijk Hof te Aix, in Frankrijk, als een blijk van Hoogstdeszelfs welgevallen, wegens een door dezen regtsgeleerde geschreven en aan Hoogstdenzelven aangeboden werk, getiteld: *Storia della vercellese litteratura ed arti*, begiftigd met de gouden medaille van de vierde grootte, en het doen plaatsen in de koninklijke bibliotheek alhier.

— Op de voordragt van het departement van Buitenlandsche Zaken, houdende aanbieding van een door het bestuur der Grofsmederij te Leiden aan hetzelve departement ingezonden uittreksel uit de notulen der vergadering van deelhebbers in dezelve Grofsmederij, op den 4 September j.l., aldaar gehouden, en waarin, met algemeene stemmen, besloten is tot vergrooting van het maatschappelijk kapitaal, met eene som van ƒ 100.000, en hetzelve alzoo, met wijziging van art. 3 der oorspronkelijke acte van overeenkomst, waarbij deze maatschappij onder de Koninklijke goedkeuring is tot stand gebragt, te brengen op ƒ 300,000, alles op den voet, zoo als in het daarbij overgelegde ontwerp van notariële acte is omschreven, is door Z. M. besloten te bewilligen in de boven omschreven vergrooting van het kapitaal der Grofsmederij te Leiden, waardoor hetzelve bepaald wordt op driemaal honderd duizend gulden, verdeeld in drie honderd aandeelen, ieder groot duizend gulden.

— Bij dispositie van den heer administrateur voor de nationale nijverheid, is tot veearts der tweede klasse benoemd, de heer L. S. C. Dorenweerd; zijnde aan denzelven de stad Tilburg tot standplaats aangewezen, alwaar hij zich in den loop der maand October jl., met er woon heeft gevestigd. Voorts is de veearts der 1ste klasse T. J. Rykzen, van Heusden, alwaar hij den veearts der 2de klasse C. Nagels, gedurende zijne afwezigheid, als tijdelijk paardenarts bij het leger, voorloopig had vervangen, naar Oosterhout verplaatst; terwijl laatstgenoemde veearts Nagels weder op zijne vorige standplaats Heusden is teruggekeerd.

— De sergeant van het 1ste bataillon veld-artillerie, Latriche, is belast met de waarneming van de vee-artsenijkundige dienst bij de 2de compagnie van hetzelve bataillon, in garnizoen te Grave.

— De respectieve heeren gouverneurs zijn bij ministeriële circulaire, ingevolge een uitgebragt advies van den Raad van State aan den Koning, waarmede Z. M. zich heeft vereenigd, betreffende het regt verstand van art. 5. § 2, la. I der wet op de personele belasting en de toepassing daarvan op de brood- beschuit- koek- en banketbakkers, de apothekers, de tabakwinkeliers en de vleeschhouwers, verzocht, bij alteratie in zooverre van vroegere instructiën, om voortaan, in betrekking tot elk geval, waaromtrent deze questie zich voordoet, te willen handelen in den geest van voorschreven advies, waarbij, onder anderen, is aangemerkt, dat de al of niet toepasselijkheid der gemelde wetsbepaling moet worden beschouwd als eene *questio facti*, welke in elk bijzonder geval te onderzoeken staat aan de administra-

MENGELWERK.

BALTHAZAR.

(*Oorspronkelijk.*)

II.

DE ONDERTROUW-PARTIJ.

Onderweg gevoelde BALTHAZAR eene geheime wroeging over het kwaad, dat hij ging stichten; want zijne ijdelheid beschouwde zijne zegepraal als onwijfelbaar, als reeds behaald. Voor hen, die soms begeeren mogten, zijn *physique* nader te leeren kennen, voegen wij ter loops zijn *signalement* hier bij. Zijn haar was zwart, zoo zwart als roet: het *boucleerde* met smaak *à la moyen âge: favoris* of baard droeg hij niet; maar zeer goed stonden hem zijne kneveltjes *à la Russe.* Voor het overige waren zijne tanden onberispelijk, zijne handen blank; zijn leest welgebouwd en rijzig; dit alles, verhoogd door de schittering zijner *élégance*, maakte hem schier onweêrstaanbaar.

Wij zeiden dan, dat zijn geweten hem, hetgeen hij voorhad, verweet: maar de eigenliefde was bij hem in het spel, en deze onderdrukte, ja, smoorde, de stem des gewetens.

De gasten van den kamerbehanger OTHOF werden ongeduldig.

De koning van het feest liet zich lang wachten.

Eene *coupé* hield eindelijk voor de deur stil: aller oogen vestigden zich op dezelve. Zij ging open. De *leeuw* trad binnen.

OTHOF ging hem te gemoet, en geleidde hem terstond, zoo hoffelijk als hij kon, naar zijne vrouw en dochter.

De bruid was een wezenlijk *ideaal* van schoonheid, bloei en onschuld. HENRIETTE, zoo heette het lieve kind, bloosde, en zij sloeg de oogen neder voor den onbeschaamden blik van BALTHAZAR: en toen zij haar hemelsblaauw oog weder opwaarts rigtte, zocht het haren verloofde, maar viel nogmaals op den *leeuw.*

In dien ter aarde gewenden, en terstond daarop beurtelings op die beide jonge lieden geworpen blik, was een geheel drama opgesloten. De uitwerking, die de *brillante leeuw* op het, niets kwaads vermoedende, meisje teweeg bragt; eene onwillekeurige en zwijgende bekentenis van zwakheid; eene, door tot nog toe schuldelooze *coquetterie* ingegeven vergelijking, tusschen BALTHAZAR en WILLEM; dat alles bevatte HENRIETTE's oogenneder- en opslaan.

Toen naderde BALTHAZAR den bruidegom, zijn' voedsterbroeder.

WILLEM was een edeldenkende, vlijtige, maar ongepolijste, stille en eenvoudige jongen: een boekhouder.

BALTHAZAR vond er genoegen in den verlegen jongeling uit de hoogte zijner *protectie* te bejegenen, en ach! elk zijner woorden deed WILLEM in HENRIETTE's oog eene schrede van den trap der verbeelding en begoocheling afdalen, immiddels, dat de *leeuw* op dienzelfden trap de treden bij twee en drie te gelijk overschreed.

HENRIETTE was door hare gedurige vergelijkingen afgetrokken; nieuwsgierig, ja, *coquet* sloeg zij BALTHAZAR gade, die het effect, dat hij op haar had gemaakt, bespeurende, zijne pogingen verdubbelde, en den armen WILLEM, door zijne kwinkslagen, als ware het, bedwelmde.

De overige gasten bekeken, bewonderden of bedilden onzen leeuw.....

Zijn regt en de gebruiken te buitengaande, liet BALTHAZAR, zoodra hij het sein tot den dans hoorde, den verloofde staan, en snelde naar HENRIETTE, die hij zijnen arm aanbood, om haar binnen het vertrek te geleiden, dat met den schoonklinkenden naam van danszaal bestempeld was. WILLEM zag dit met eene naar verbijstering zwemende verbazing.... een angstig voorgevoel riep hem toe: Ontruk uwe bruid aan dien man, of hij ontrukt u haar voor immer! — Hij durfde niet: bedremmeld en droevig blikte hij rondom zich heen. Allen laakten BALTHAZAR's vrijpostige aanmatiging, allen waren verontwaardigd, doch niemand had moed genoeg den *leeuw* zijn' buit te ontweldigen.

De dans begon met eenen wals.

Op zijne beurt durfde BALTHAZAR nu niet weder inbreuk doen op het door gewoonte en billijkheid gestaafde regt des bruidegoms: hij verwachtte WILLEM te zien opdagen, om met zijne verloofde den dans te openen..... WILLEM bleef weg... hij kon niet walsen, kunnen, namelijk in de ligchamelijke, niet in de kunstmatige beteekenis. De *leeuw*, die dit niet wist, en voorgaf, over zulk een gebrek aan wellevendheid geërgerd te zijn, sprak glimlagchende tot de schoone HENRIETTE:

« Mejufvrouw, gedoog, dat ik uwen verloofde aan zijne pligten ga herinneren. »

« Mijnheer... *hij* walst nooit. »

Had zij dan reeds zijnen naam vergeten, of weêrhield haar eene ongepaste, ligtzinnige schaamte, WILLEM bij zijnen naam te noemen. O HENRIETTE! HENRIETTE! neem u in acht! Gedenk!...

Maar HENRIETTE dacht niet....

BALTHAZAR, de gelukkige en vermetele *leeuw*, had hare tengere en ranke gestalte met eenen arm omstrengeld en hij sleepte haar reeds in den wellustigen en gevaarlijken walskring voort. In de uiterste verwarring stamelde het meisje. « Wat doet gij, Mijnheer!... Mijnheer! WILLEM is zoo jaloersch.... »

« Des te erger voor hem, » was het antwoord.

Daarna kwam de beurt aan WILLEM, namelijk met eene stijve, koude *quadrille*, waarin hij hoopte, door zijne, zoo moeijelijk aangeleerde *pas de zéphyr* en *pas de Basque*, met BALTHAZAR ten minste te kunnen wedijveren. Tot zijne, tot aller verstomming *danste de leeuw de quadrille* niet, maar *liep de figuren* af: de verbazing, die dit ongehoorde verschijnsel veroorzaakte, werkte al weder ten voordeele van BALTHAZAR op HENRIETTE's gemoed.

Met éénen dans behaalde WILLEM toch de overwinning, — en welke overwinning, goede hemel! — met de *batteuse*, namelijk. De *leeuw* wist niet, wat dit beteekende, en hoeveel moeite zich de dansmeester ook gave, het mogt hem niet gelukken den zich dom houdenden *leeuw* in de geheimen van dien dans in te wijden.

HENRIETTE, die dit zag, besloot de *batteuse* niet te dansen; zij kreeg plotselinge, hevige, maar kortstondige hoofdpijn.... BALTHAZAR zette zich naast haar neder — en zijne vorderingen waren reuzenschreden.

En WILLEM danste de *batteuse*: — Arme WILLEM!

Twee volle jaren van liefde, ja van aanbidding, — van oplettendheid en voorbeeldelooze trouw, werden in twee kleine uren verijdeld en verduisterd....

Na de *batteuse* het *souper.*

BALTHAZAR werd aan de regterzijde van de bruid geplaatst. WILLEM zat natuurlijk aan hare linker. De *leeuw* had alle honigzoete woordjes voor HENRIETTE ten beste. HENRIETTE glimlachte. WILLEM gaf haar zuch-

tie, doch welke niet vatbaar is voor eene algemeene beslissing *à priori*, als afbankelijk van het bestaan der *Criteria*, door de wet aangegeven, of namelijk de gebezigde gebouwen eene duurzame en regtstreeksche bestemming hebben tot fabrijken en trafieken en daarbij behoorende magazijnen, of tot werk- en bergplaatsen van en voor de ambachts- en handwerkslieden.

— Naar men verneemt, heeft het Z. M. dezer dagen behaagd, de volgende octrooijen te verleenen, als:

Een aan S. Parken, te Londen, domicilium gekozen hebbende bij A. Ferrier, consul van H. M. de Koningin van Groot-Brittanje, te Rotterdam, voor den tijd van tien jaren, op de invoering in dit rijk van verbeteringen in de verlevendiging of herbranding van dierlijke kool;

Een aan W. Carpomael, te Londen, domicilium gekozen hebbende bij denzelfden, voor den tijd van tien jaren, op de invoering in dit rijk van verbeteringen in de zamenstelling van metalen ter vervaardiging van buizen en pijpen, alsmede in de wijze der vervaardiging van dusdanige buizen en pijpen;

En een aan P. S. van den Ouwelant, te Oosterhout, voor den tijd van vijf jaren, op de uitvinding van eene verbeterde metselspecie en van het vervaardigen daarvan van plaveijen en metselsteenen.

— Ter oprigting van een fonds, ten behoeve van nagelaten weduwen en weezen van verongelukte zeelieden, te Vlaardingen, is de loting bepaald op 30 Nov. aanstaanden, ten raadhuize dier stad; kunnende men zich tot den 28 dezer nog ter bekoming van loten aanmelden bij den secretaris der spaarbank aldaar.

— Het *Journal d'Anvers* zegt, dat het graf van den graaf van Hoorn, Philips de Montmorençy, die, in het jaar 1568, onder het Spaansche schrikbewind, te Brussel onthoofd is geworden, den 5 dezer in de kerk van *St. Martin*, te Weert, in het Limburgsche, is gevonden. De houten doodkist was, door het verloop der jaren, bijkans geheel vermolmd. De beenderen zijn nog ongeschonden, en de schedel bevond zich op de borst geplaatst. Ter linkerzijde van het skelet, en naast de kist was eene hermetisch gesloten urn in tin. Op het deksel las men de volgende woorden: *Heere en grave van Horne*..., 26 *Junij* 1568. Het overige van het opschrift was onleesbaar. Volgens genoemd dagblad, zou Z. M. de Koning der Nederlanden voornemens zijn, om een gedenkteeken aan den tijdgenoot van den Zwijger te doen oprigten, en zelfs reeds daaromtrent de stellige verzekering aan de regering der stad Weert gegeven hebben.

— Op den spoorweg te Gent heeft een vreeselijk voorval plaats gehad. Een der werklieden, het leven moede, legde, met de grootste koelbloedigheid, bij het aankomen van den trein, het hoofd op het spoor. De locomotive rolde er over heen en sneed hetzelve van den romp.

'S GRAVENHAGE 15 Nov. Het provinciaal geregtshof van Holland zal morgen in eene solemnele algemeene zitting vergaderen, ter installatie van de heeren en Mr. Vaillant en Bollard, tot raadsheeren in dit hof benoemd.

ROTTERDAM 15 Nov. Gisteren avond is alhier in een drie en zeventigjarigen ouderdom, overleden jonkheer H. A. Ruijsch, ridder van de militaire Willems-orde 3de klasse, officier van het Legioen van Eer, grootkruis der orde van Isabella la Catolica van Spanje, vice-admiraal, directeur en commandant bij de te dezer stede gevestigde hoofddirectie van het departement der Marine op de Maas.

SCHIEDAM 15 Nov. Heden ontving onze verdienstelijke stadgenoot, de wel-eerw. heer A. N. van Pellecom, heer van Kortenhoef, het diploma, als corresponderend lid van het Bataviaasch genootschap van kunsten en wetenschappen.

Part. Corresp. DEN HELDER 15 Nov. Gelijk in onderscheidene steden en gemeenten van ons Vaderland, bestaat ook te dezer plaatse een genootschap van Moederlijke Liefdadigheid, door hetwelk aan behoeftige kraamvrouwen onderstand wordt verleend, door het uitdeelen van kindergoed als anderzins aan dezelve; — sedert de oprigting hebben bestuurderessen, daartoe door geldelijke bijdragen van weldenkenden in staat gesteld, aan velen hulp kunnen verleenen; — zoo werden in het jaar 1838 aan 18 kraamvrouwen hemden, lakens, kindergoed en geld uitgereikt, en gratis verloskundige hulp verleend; terwijl gedurende het loopende jaar 1839 aan een getal van 16 minvermogende moeders gelijke tegemoetkoming werd verstrekt.

Van het bestaan dezer nuttige inrigting, en van het door Bestuurderessen verrigte, is, door tusschenkomst van den burgemeester dezer Gemeente, aan H. K. K. H. Mevrouw de Prinses van Oranje verslag gedaan, met dat voor deze maatschappij zoo heilzaam gevolg, dat die edele Vorstin, ook in dit opzigt het voetspoor van wijlen H. M. Neêrlands nooit te vergeten Koningin volgende, op eene hoogst vereerende wijze bestuurderessen van Hoogstderzelver bescherming dezer lofwaardige inrigting heeft gelieven te verzekeren; deze edele toezegging tevens doende vergezeld gaan van eene gift van *f* 100, met toekenning van gelijk bedrag ieder jaar.

De dankbaarheid van de beweldadigden zij het loon voor het hulpbetoon van de begunstigsters van dit genootschap en voor de zorgen van deszelfs bestuurderessen; maar vooral ook ondervinde H. K. K. H. Mevrouw de Prinses van Oranje, als deszelfs Hooge en edele Beschermster, in de opregtste toegenegenheid der Natie, de aangename voldoening voor het vernieuwde offer, dat Hoogstdezelve der edelmoedigheid heeft gebragt.

BELGIE.

BRUSSEL 15 Nov. Gisteren, na het vertrek van den post, heeft de heer Garcia in de Kamer der Vertegenwoordigers het voorstel gedaan, om, omtrent de door den heer Metz opgeworpen questie, in hoeverre de Afgevaardigden van het aan de Nederlanden teruggekeerde gedeelte van Luxemburg regt van zitting hebben, eene beslissing te nemen vóór de zamenstelling van de bureaux der Kamers; welk voorstel met 34 tegen 32 stemmen is aangenomen. Alle de ministers, leden van de Kamer, hebben voor het voorstel gestemd.

— Volgens berigten uit Gent, zal de zaak van den heer Backeljau, verantwoordelijken uitgever van den *Messager de Gand*, en die van den heer Metdepenningen, advocaat en lid van den raad aldaar, voor het hof van Assises van Braband dienen.

FRANKRIJE.

PARIJS 14 Nov. Brieven uit Madrid van den 7 dezer geven hoog op van de moeijelijkheden, die de zamenstelling van een nieuw ministerie aldaar ontmoet. De aankomst in de Spaansche hoofdstad van den bekenden graaf de Toreno zal, naar het gevoelen van sommigen, waarschijnlijk veel bijdragen om de oplossing der tegenwoordige crisis te verhaasten. Algemeen gelooft men, dat de marquis de Miraflores werkelijk met het voorzitterschap van den raad en met de portefeuille van Buitenlandsche Zaken zal bekleed worden. De heer Arrazola zal het eenigste lid zijn van het bestaande ministerie, dat in het nieuwe zal begrepen worden. De overige ministers zullen, zoo veel mogelijk, in de onderscheidene partijen gekozen worden, ten einde op die wijze aan de meerderheid in de Cortes eene andere rigting te kunnen geven. Veel duidt aan, dat een der eerste maatregels van het nieuwe bestuur zal zijn, het uitspreken van de ontbinding der Cortes; alles zal daaromtrent afhangen van de toestemming van Espartero, die op dit oogenblik eenen grooten en overwegenden invloed uitoefent in de raadslagen van de Koningin-Regentes.

— Een berigt uit Bayonne van den 11 dezer spreekt van twee belangrijke tijdingen, die, ingeval van bevestiging, geschikt zijn om in vele opzigten eene geheel andere wending aan den loop der gebeurtenissen in Spanje te geven. Men zegt, namelijk, dat de graaf d'Espana, omtrent wiens doen of laten men in de laatste dagen volstrekt niets vernomen had, plotseling weder op het oorlogstooneel is verschenen en zich van het kasteel van Urgel heeft meester gemaakt, terwijl de bevolking zich te midden van eene algemeene verlichting aan zorgelooze vreugde overgaf. Het tweede gerucht betreft eene overwinning, door Cabrera op Espartero behaald, ten gevolge van eenen aanval van den laatstgenoemde, waardoor Cabrera, wel is waar, in den beginne tot wijken gebragt was, doch zich naderhand herstellende, een gevoelig verlies aan de Christino's heeft toegebragt. Drie bataillons van den hertog de la Victoria zouden daarbij in het stof gebeten hebben, terwijl een groot aantal krijgsgevangenen in handen der Carlisten zijn gevallen.

— De Parijsche dagbladen houden zich schier uitsluitend bezig met de jongste expeditie van het Fransche leger naar Setif. De terugtogt van gezegde plaats naar Algiers is, door eene zeer bergachtige landstreek, met geschut en pakgoederen, in negen dagen volvoerd. De afstand tusschen beide de steden bedraagt zestig uren, en de spoed en volharding, waarmede dezelve is afgelegd, geven aan de Franschen veel stof om zich op de gehardheid hunner soldaten te verheffen. Ook de doortogt door de IJzeren Poorten wordt zeer geroemd. Deze pas bestaat uit een' vrij smallen weg, aan weêrskanten door hooge rotsmuren ingesloten, en in welks midden een riviertje stroomt, hetwelk bij zware regens zoodanig zwelt, dat de bergpas geheel in eenen diepen stroom verkeert. In den bergpas zelven bevinden zich inderdaad poorten, door de natuur in de rotsen gevormd en die zoo eng zijn, dat zij naauwelijks eenen doortogt toelaten voor eenen beladen muilezel; en in vele opzigten met de bekende Thermopylen te vergelijken zijn. De Fransche ijdelheid is er bijzonder mede ingenomen, dat het Africaansche leger landstreken doorgetrokken is, die, naar zij meenen, zelfs voor de oude Romeinen altijd ontoegankelijk zijn gebleven. Den 5 dezer is op een plein te Algiers door den hertog van Orleans aan alle de officieren en soldaten, die met hem, ten getale van 3,242, aan de expeditie hebben deel genomen, een feestmaal gegeven, waarbij de hertog, op eene tafel staande, onder het gejuich der menigte en het bulderen des geschuts, eenen toast heeft uitgebragt ter eere van het Fransche leger in Africa.

— Het *Journal Général de France* en het *Journal des Débats*, beide dagbladen, die in minder of meerder naauw verband staan met de zoogenaamde doctrinaire partij, aan welker hoofd, zoo als men weet, de heer Guizot staat, berigten, dat den 20 dezer door dien bekwamen staatsman en schrijver in het licht zal worden gegeven een in vele opzigten hoogstbelangrijk werk, onder den titel van; *Vie, Correspondance et écrits de Washington, avec un Essai sur la Guerre de l'indépendance, et le Caractère de Washington*, in vier deelen. Dit geschiedkundige werk erlangt te meer waarde uit de bijzonderheid, dat het congres der Vereenigde Staten aan eene daartoe uit zijn midden gekozen commissie de taak heeft opgedragen, om uit de zeer uitvoerige nagelaten stukken van Washington de noodige bescheiden te vereenigen tot het zamenstellen van eene levensbeschrijving van den grondlegger van den Americaanschen staat, en dat gezegde commissie zich tot den heer Guizot heeft gewend, ten einde van hem de bezorging der Fransche uitgave te verkrijgen, welke deze vermaarde schrijver nog daarenboven verrijkt heeft met eene proeve over den onafhankelijkheidsoorlog en het karakter van Washington.

ENGELAND.

Part. Corresp. LONDEN 12 Nov. Aan den maaltijd, Zaturdag middag, ter eere van den nieuwen lord-mayor, in de City gegeven, heeft er een onaangenaam tooneel plaats gehad. Toen de nieuwe lord-mayor de gezondheid van Hr. Ms. ministers ingesteld had, stond lord Melbourne met zijne ambtgenooten op, om daarvoor te bedanken. Op hetzelfde oogenblik echter ontstond er aan het andere einde der zaal, en aan de tafels der naburige vertrekken, zoodanig afkeurend scherp gesis en gebrom, dat het handgeklap der vrienden van het Ministerie niet in staat was hetzelve te verdooven. Deze worsteling, wie de overhand zoude hebben, duurde eenige minuten, gedurende welke lord Melbourne zijn goed voorkomen meesterlijk bewaarde; doch de andere ministers, als lord Palmerston en lord Normanby, stonden bleek als dooden. Toen eindelijk de storm, op het afkeurend wenken en handgebaar van den lord-mayor, een weinig bedaarde, begon lord Melbourne, ofschoon naauwelijks hoorbaar, wegens het aanhoudend geraas, te zeggen, dat, zoo de heeren slechts een oogenblik stil wilden zijn, hij in weinige woorden doen zoude, wat zijn pligt thans van hem vorderde, dat is, voor zich en zijne ambtgenooten, den lord mayor en de sheriffs, voor welke, als vertegenwoordigers van de City van Londen, Hr. Ms. ministers de grootste achting voedden, voor de eer van de ingestelde gezondheid te bedanken. Het zoude ongepast en nutteloos zijn, zeide zijn lordschap, bij deze gelegenheid staatkundige onderwerpen aan te roeren, of in staatkundige geschillen te treden, dewijl het ook, wegens de grootheid der zaal, en de menigte der gasten, onmogelijk zoude zijn, door allen gehoord te worden. Toen echter zijn lordschap zoo ver gekomen was, werd het geraas wede[r] ... dat het, gedurende eenige minuten, onmogelijk was voort te g... lijk kreeg de lord mayor zelf gehoor, en bestrafte zijne gasten o... stigen toon van gezag, zeggende, onder anderen, dat hij wei... had, bij eene gelegenheid als deze genoodzaakt te zijn, orde te h... men door zulk een gedrag misbruik maakte van de gastvrijheid, ... haal schande aandeed. Door deze nadrukkelijke taal de stilte hersteld zijnde, begon lord Melbourne van nieuws, doch was weg... raas slechts op kleinen afstand hoorbaar. Zijn lordschap besloot zij... spraak met te zeggen, dat de lord mayor de gezondheid van de h... magt instellende, de verwachting te kennen gegeven had, dat alle gelegenheden de eer en de regten van het Vaderland zouden dat H. M. ministers van hetzelfde gevoelen waren als de lord ma[yor] hij er bij moest voegen, dat, welke moeijelijkheden en gevaren er ontstaan, want de vrede heeft zoo wel zijne gevaren als de o... Ministerie zich overtuigd hield, dat de kroon zich mogt verla[ten] goeden geest en de geestkracht van het gansche land, maar me[er] op de geestdrift, de vastberadenheid, de standvastigheid en de van de City van Londen. Langdurig handgeklap en scherp gesis volgden deze aanspraak, en de ministers verlieten, tegen de gew[oonte] delijk na het opstaan van tafel, het gezelschap. Al die tot het st[aats]stuur behooren, ofschoon voor een groot gedeelte het Minister[ie] pleiten zich vrij van in dit tafel-oproer gedeeld te hebben, het aan eenige jonge heethoofden onder de gasten, die, door den w... vergeten hebben, wat zij aan de gastvrijheid en aan de aanw... schuldig waren, wordt toegeschreven. Men heeft zeer bewond[erd] daardheid en het goed humeur, door den eersten minister bij de... heid aan den dag gelegd.

— Men zal zich herinneren, dat vóór eenigen tijd, zekere h... dale, een boekverkooper, bij een der geregtshoven eene actie inge... tegen den heer Hansard, drukker van het Parlement, wegens h... hem in gedrukte rapporten van dat wetgevend ligchaam; dat g... Hansard zich bij verstek heeft laten veroordeelen, doch dat h... Gemeenten zelf tusschen beiden gekomen is met de verklaring, dat ... hoven niet bevoegd zijn over deszelfs rapporten te oordeelen, en dat de ... van het vonnis als eene inbreuk op de privilegiën van het Parlement b... en als zoodanig gestraft zoude worden. In weêrwil van deze verkl[aring] thans, nu het Parlement gescheiden is, de heer Stockdale voort, ... ten gevolge van zijn verkregen vonnis, eene berekening van scha... diend, bedragende niet minder dan 50,000 £, voor welke bij ... vraagt, en welke heden door eene jury moet beoordeeld worden... schen heeft de heer Hansard den sheriff van Middlesex, op wiens g... beoordeeling en naderhand de executie geschieden moet, de resoluti[e] ... Lagerhuis laten beteekenen, met bedreiging van alle de gevolgen, ... voortgaan dezer zaak, als eene schennis van de privilegiën van het P[arlement] na zich zal slepen. De sheriff, die in dergelijke zaken groote vera[ntwoorde]lijkheid heeft, wanneer hij de letter der wet niet volgt, zich va... kanten in het naauw gevoelende, heeft zich tot het Bail-court gew[end met] verzoek, dat hetzelve gelasten zoude, den voortgang dezer zaak op[te schor]ten, waarvan hij voorbeelden aangehaald heeft; doch het hof, zo... uit te laten, of resolutiën van het Parlement den loop der wet ku[nnen stui]ten, heeft verklaard, dat er geene genoegzame redenen voor hetzel[ve bestaan] den, om in deze zaak tusschen beiden te komen.

DUITSCHLAND.

WEENEN 9 Nov. Men leest in het dagblad van Milaan, dat de ... ving ten behoeve van den spoorweg te Triest gesloten is, en dat ... paald heeft dezen weg naar den aartshertog Jan te noemen.

— Uit Malta schrijft men, dat aldaar wederom drie Engelsche vaartuigen zijn binnengeloopen, en men er nog meer verwacht, om de vloot te voegen. Dezelve bestaat thans uit 42 oorlogschepen, ... 13 linieschepen, te zamen 1,350 stukken geschut.

BERLIJN 11 Nov. Bij gelegenheid van het derde eeuwfeest van ... ring der hervorming heeft Z. M. de Koning den minister van Ju[stitie] heer Muhler, opgedragen, Hoogstdenzelven eene lijst aan te bied[en der] criminele veroordeelden, die verdienen mogten genade te ontvangen.

FRANKFORT 13 Nov. Naar men verzekert, zal de vrijheer von Wa... opperlandsregter in Bohemen, weder tot president der centrale bo... missie worden benoemd. Wanneer dat zoo is, dan hecht de Bondsreg... weder meer gewigt aan de werkzaamheden der centrale bondsco[mmissie].

Men zegt, dat er tegenwoordig in Kassel weder staatkundige o... gen worden gedaan.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL 22 Oct. Men zegt, dat de Onder-Koning van E... ten gevolge van den slechten financiëlen toestand, in welken hij zich be... aan de troepen der vloot van den Kapudan Pacha geene soldij meer taalt. De schatten, die de Kapudan Pacha heeft medegebragt, zijn in de eerste maanden verbruikt; men kan ligt beseffen, welk eenen ... zulks op den geest der manschappen van de Turksche vloot zal mak[en].

— Men heeft de officiële tijding ontvangen, dat de in het voorja[ar] ... organiseerde Perzische armée in vollen aantogt tegen Bagdad is; de in... van Bagdad hebben besloten krachtdadigen tegenstand te bieden, en op eene belegering voorbereid.

GRIEKENLAND.

ATHENE 27 Oct. De admiraal Roussin is in den Piraeus aangekom[en en] zal, na gehouden quarantaine, alhier aan land komen. De Oostenr[ijksche] generaal von Hesz, die de gelukwenschingen, namens zijn hof, aan Z. H. [den] Sultan, wegens Hoogstdeszelfs komst tot de regering, heeft overgebra[gt], zich sedert acht dagen alhier bevindt, vertrekt heden naar den Pelopon[nesus].

— Z. M. de Koning heeft het verzoek om ontslag van den minis[ter van] Financiën, den heer Spiliolakis, aangenomen.

---

tende te kennen, dat hij dien avond weinig, zeer weinig genoegen had gemaakt, ja, wreedelijk had geleden, en dat zij daarvan de schuld was. HENRIETTE glimlachte weder, maar, o Hemel! welk een onderscheid.

HENRIETTE werd bedwelmd. De *leeuw* wierp den strik... het onvoorzigtige meisje haalde zelve dien digt.

Toen de *leeuw* afscheid nam, moest hij den kamerbehanger beloven spoedig weder te zullen komen: ook HENRIETTE smeekte hem dit, met de oogen.

En toen de nacht. Een nacht van bedwelming, uitzinnigheid en overstelping voor HENRIETTE; een nacht van lijden en wanhoop voor WILLEM; een nacht van rust en rustig slapen voor den vermoeiden en over zijne verrigtingen tevreden *leeuw* — of *tijger!*

BALTHAZAR ontwaakte des morgens met de herinnering aan eenen droom. Hij bezon zich, en na eenig nadenken besloot hij met te bekennen, dat HENRIETTE het voorwerp zijner slaapmijmeringen was geweest. HENRIETTE'S gedaante zweefde steeds voor zijnen geest; hare zachte, welluidende stem weêrgalmde nog in zijne ooren; zijne ijdelheid streelde hem onophoudelijk met de zoete gedachte, dat zij op hem verzot moest zijn... Beminde hij haar?... foei! foei! welk eene onderstelling! Neen, zoodra zijn hart aanving het woord liefde te stamelen, sprong de trotsche en verontwaardigde *leeuw* overeind, schudde zijne manen, — of beter, ontdeed zijne krullen van de dubbele rij *papillotes*, die ze des nachts bedwongen, — en wierp zich weder blindelings in den draaikolk zijner gewone losbandige levenswijze, HENRIETTE vergetende, zoodra en zoolang hij in de *leeuwen*-wereld werkzaam was: maar naauwelijks was hij met zich zelven alleen, of haar beeld omgaf hem weder.

HENRIETTE had BALTHAZAR'S gemoed getroffen, want reine en aanminnige wezens als zij, zag de *leeuw* maar zelden. Zijne verschijning werkte met electrische kracht op HENRIETTE'S ziel, want zij had nimmer durven denken, dat zij, eene eenvoudige kamerbehangers dochter, zoude spreken, dansen en schertsen met een' van die hoovaardige, levendige en schitterende jonge lieden, die zij immer door het *prisma* der, wegens onmogelijke of onwaarschijnlijke aanraking nog vergroote, begoocheling, en door het verleidelijk vergrootglas der romans had beschouwd. En nu was zij zelfs door een van die wezens *gecourtiseerd!* Mogelijk had zij hem wel gekluisterd!... dat was immers wel om ijlhoofdig te worden!

Zij was opregter dan BALTHAZAR: zij verklaarde aan haar zelve, dat zij hem beminnelijk vond; dat is zoo goed, als dat zij hem beminde: en zij verwijderde elke gedachte aan WILLEM. HENRIETTE hoopte op wederliefde; zij geloofde aan de waarheid der alledaagsche *phrases* uit het minne-woordenboek der *Leeuwen;* zij betrouwde op de uitdrukking van BALTHAZAR'S oogen..... *Poveretta!*

HET TWEEGEVECHT.

BALTHAZAR hervatte, zeiden wij, zijn *leeuwen*-leven: men begrijpt ongetwijfeld, dat hem daarom geen oogenblik tijd overbleef om zijn beloofd en verschuldigd bezoek bij den kamerbehanger OTHOF af te leggen.

Toen WILLEM den volgenden dag, op het gewone uur, zijne verloofde kwam bezoeken, was zij ongesteld, en kon dus niet beneden komen. Het ware welligt overbodig hierbij te voegen, dat die krankheid werd voorgewend.

WILLEM zuchtte en zweeg. Hij kwam weder. HENRIETTE was en bleef onpasselijk. Hij schreef, zij antwoordde niet: zij was immers te krank om te kunnen antwoorden: en zij gevoelde niet, de ligtvaardige, dat zij WILLEMS hart van een reet, en dat WILLEMS wanhoop elken dag vermeerderde; gelijk iederen dag hare buitensporige dwaze hartstogt aangroeide, voor iemand, die slechts zeer zelden meer aan haar dacht.

WILLEM beminde HENRIETTE zoo opregt, zoo vurig, dat hij het niet van zich kon verkrijgen haar van trouweloosheid te beschuldigen: BALTHAZAR alleen was in zijn oog misdadig, en na langen innerlijk strijd besloot hij eindelijk den ellendige van zijne onwaardige handelingen rekenschap te vragen, en, zoo mogelijk, voor dezelve te doen boeten.

Met twee getuigen begaf hij zich naar BALTHAZAR'S verblijf: de *leeuw* was niet ten zijnent. WILLEM ging daar, waar hij was, bij ALEXANDER, alwaar dien avond een groot aantal *leeuwen* vereenigd waren, en HUGO en JULIUS onder dezelven.

WILLEM deed zich aanmelden. Lagchende, en in de hoop zich met hem te zullen vermaken, lieten de *leeuwen* hem boven komen; maar het ernstig, bleeke en ditmaal niet verlegen gelaat en voorkomen der drie jongelingen benam hun terstond alle lust tot gekscheren en kortswijlen.

WILLEM groette, en groette zoodanig, dat alle de *leeuwen* onwillekeurig opstonden en weder groetten: men bood hem en zijne twee vrienden stoelen aan; in koele, schoon beleefde bewoordingen bedankten zij voor di[t]. Alle de *leeuwen* bleven staan. — Nu naderde WILLEM, met beraden en gemeten tred, den, door verwondering en voorgevoel misschien, verst[omden] BALTHAZAR. Deze herstelde zich echter en vroeg, zoo onbeschaamd [als] mogelijk was:

«Verlangt gij *mij* te spreken, mijnheer?»

«Ja, mijnheer.»

«Zoo laat ons in eene andere kamer gaan.»

«Dit is onnoodig, mijnheer. In tegenwoordigheid mijner verwanten [en] vrienden hebt *gij* mij beleedigd; hetgeen *ik* u te zeggen heb, zult [gij] hooren in bijzijn uwer vrienden. Het meisje, dat ik beminde, waaraan [ik] verloofd ben, hebt gij moedwillig en onbeschaamd tot den speelbal [uwer] verleiding gekozen, mijnheer. Ik wil u niet voor oogen stellen, tot w[elke] ongelukken uw onwaardig gedrag aanleiding gaf, en nog zal geven: [gij] zoudt het niet gevoelen, of gij zoudt er mede spotten. Maar zult [gij] ook lagchen om hetgeen ik u hier zal zeggen? Luister, mijnheer! [Uwe] handelwijze was schandelijk,.... en zoo uw eergevoel kan gedoogen, [dat] ik dit hier nog éens, en voorts overal elders herhale, dan herhaal ik: BALTHAZAR N. is een laaghartige!....»

Deze toespraak baarde een algemeen opzien; te midden van het di[epe] stilzwijgen vestigden zich alle blikken op den beurtelings rood en bleek [wor]dende, beleedigden *leeuw*.

BALTHAZAR sprak langzaam, terwijl hij den boekhouder strak onder [de] oogen zag:

«Mijnheer, bepaal tijd, plaats en wapens; want ik hoop nu voor uw eer, dat een *duël* uwe bedoeling was, toen gij mij hier die onbeschoftheid kwaamt toevoegen.... Welnu!.... zijt gij gereed, of zal het nog lang duren.... want, om u de waarheid te zeggen, uw bijzijn hindert ons.»

De boekhouder keerde zich tot den *leeuw*, en hernam met eene vaste stem: «Morgen, ten acht ure: het lot zal beslissen tusschen degen en pistool.» Hij verwijderde zich.

De *leeuwen* zagen elkander nog eene poos stilzwijgend aan. Eindelijk barstten zij los:

«*Allons! pas mal!*» zeide HUGO; «die zeven achtsten Fransch was, in zijn spreken.»

STADSNIEUWS.

ONDERTROUWD. 14 Nov. J. Ietswart en M. Slooten.

GETROUWD. 14 Nov. E. van de Velde en E. M. H. Ellinghuijsen, van *Batavia*.

BEVALLEN. 12 Nov. A. J. Kruijff, geb. Vierink, Z. — 15 Nov. S. C Weddelink, geb. Otken, Z. — Te *'s Gravenhage*, 14 Nov., M. H. van Tetroode, geb. Wanders, d. Z.

OVERLEDEN. 10 Nov. E. C. Pörtener, wed. H. P. Barkmeijer, 68 j. — M. C. Schmitz, geb. Bourdon, 63 j. — 11 Nov. Het kind van F. H. Op den Ende, 3 m. — 12 Nov. F. H. Kuijtenbrouwer, 33 j. — L. G. Pontou, geb. Jansen, 37 j. — 14 Nov. J. Polak Daniels. 16 m. — Te *Harlingen*, 10 Nov., het kind van J. Meijer, 12 d. — Te *Arnhem*, 11 Nov., G. C. Hoogeveen, wed. B. Nolthenius, 70 j.

Door Buitengewone Gelegenheid.

Part. Corresp. BRUSSEL 15 Nov. *Des avonds.* Een der dagbladen, hetwelk gewoonlijk wèl onderrigt is, bevat het volgende:

« Wij weten stellig genoeg, om het te waarborgen, dat er financiële onderhandelingen zijn aangeknoopt tusschen aanzienlijke Belgische en Hollandsche kapitalisten, en het Kabinet van Madrid, tot het verwezenlijken van eene uiterst belangrijke operatie, van welke de weinig verwijderde afdoening het crediet van Spanje zal herstellen, door aan hetzelve de noodige fondsen te verschaffen om spoedig den burgeroorlog ten einde te brengen, en verbindtenissen met zijne ten achter zijnde schuldeischers aan te gaan, terwijl deze hulpmiddelen aan hetzelve tegelijk zullen veroorloven om de minst bezwarende maatregelen te overleggen tot regularisatie zijner schulden, hetzij door een plan om de in omloop zijnde schuldbrieven op eenen gelijken voet te brengen, hetzij op eene andere wijze. »

De zitting van de Kamer der Vertegenwoordigers heeft heden niets belangrijks opgeleverd. De verkiezing van den heer Desmet, uit Dendermonde, heeft tot wijdloopige discussiën aanleiding gegeven, die echter tot dus verre tot geen besluit geleid hebben. Het spreekt van zelf, dat de tijd, die op deze wijze door een te lang gerekt onderzoek der geloofsbrieven verloren gaat, noodwendig moet vertragen de benoeming van eenen voorzitter, alsook de aangekondigde staatkundige mededeeling door den minister van Buitenlandsche Zaken.

Beursprijzen der Effecten.

AMSTERDAM, 16 Nov. 4½ ure

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.			volg. de Soc^t. tot nut des Obligatiehandels. van	tot	gebleven.	volgens de Effecten-Societeit. laagste	hoogste	gebleven.
NEDERL.	Werkelijke Schuld	à 2½	51	½	⅜	51½	⅜	$\frac{5}{16}$
	Dito	» 5	97¼	98¼	98	97⅞	98	98
	Uitgestelde dito	»	»	»	»	»	»	»
	Kansbiljetten	f	23½	24	23¾	23⅝	¾	¾
	Amortisatie-Syndic.	» 4½	91¾	92¼	92	92	»	»
	Dito	» 3½	76½	¾	½	76½	»	»
	Handel-Maatschappij	» 4½	161¼	162¼	162	161½	162	162
	Nieuwe dito	» 4½	»	»	»	»	»	»
	Nieuwe dito 1837	» 4½	»	»	»	»	»	»
	Entrepôt-Dok	» 4½	»	»	»	»	»	»
	Oost-Ind. Leening	» 4	»	»	»	»	»	»
	Dito	» 5	94¼	¼	⅜	94⅜	»	»
	Aandeelen Kansb.	» 4	»	»	»	»	»	»
	Spoorweg Haarlem	»	»	»	»	»	»	»
	Aand. Rijn-Spoorw.	» 4½	»	»	»	»	»	»
FRANKR.	Inschrijving G. B.	» 3	»	»	»	»	»	»
ENGELAND.	Dito	» 3	»	»	»	»	»	»
SPANJE.	Leening *Ardoin's*	» 5	26½	¾	$\frac{11}{16}$	26⅝	$\frac{11}{16}$	»
	Dito onbep. Stukk.	» 5	»	»	»	24⅝	¾	»
	Passive	»	7¼	¾	½	7⅜	½	»
	Deferred	»	12¼	¾	½	12½	»	»
	Fransche Uitgestelden	»	7¼	8¼	8	8	¼	»
	Engelsche dito	»	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL.	Oblig. te Londen	» 3	»	»	»	»	»	»
NAPELS.	Certific. bij *L.* & *B.*	» 5	»	»	»	»	»	»
	Dito *Falc.* & *Co.*	» 5	»	»	»	»	»	»
	Dito te Londen	» 5	»	»	»	»	»	»
	Aandeelen *Tavoliere*	» 3½	»	»	»	»	»	»
	Dito te Parijs	» 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND.	*H.&C.* 1798, 1816	» 5	102¾	103¼	103	103	»	»
	Dito 1828, 1829	» 5	103	¼	¼	103¼	»	»
	Dito 1831, 1833	» 5	97½	¾	⅝	97⅝	»	»
	Oblig. te Londen	» 5	»	»	»	»	»	»
	Dito te Hamburg	» 5	»	»	»	»	»	»
	Inschr. in Assign.	» 6	67	¼	⅛	67⅛	»	»
	Certific. van dito	» 6	67¼	¾	½	67½	»	»
POLEN.	Aandeelen à fl. 300	» f	»	»	»	»	»	»
	Dito à fl. 500	» »	»	»	»	»	»	»
PRUISSEN.	Dito fl. 50	» »	»	»	»	»	»	»
	g. Londen 1830	» 4	»	»	»	»	»	»
OOSTENR.	Aandeelen à fl. 100	» f	»	»	»	»	»	»
	Dito à fl. 250	» »	»	»	»	»	»	»
	Metaliek	» 5	»	»	»	»	»	»
	Dito	» 3	»	»	»	»	»	»
	Dito	» 2½	»	»	»	»	»	»
	Dito te Londen	» 5	»	»	»	»	»	»
	Weenerb. *Goll & Co.*	» 5	»	»	»	»	»	»
	Dito	» 4	»	»	»	»	»	»
	N. Ween. Aand fl. 500	» f	»	»	»	»	»	»
DENEMARK.	Oblig. te Londen	» 3	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE.	Dito dito	» 5	74½	½	⅜	»	»	»
LOUISIANA.	*Hope & Comp.*	» 5	»	»	»	»	»	»
DARMSTADT.	Aand. bij Loting	» f	»	»	»	»	»	»

« Ik moet zeggen, dat hij zich goed heeft gehouden: » riep JULIUS.

« Wie zullen uwe getuigen zijn, » vroeg ALEXANDER.

BALTHAZAR koos HUGO en ALEXANDER tot zijne *secondanten*.

Het tweegevecht had plaats. Het lot vervolgde WILLEM, die niet schermen kon; het wees den degen als strijdwapen aan.

WILLEM ontving eene gevaarlijke wonde in de borst, en een' dag na zijne *affaire*, een brief van HENRIETTE, waarin zij hem *bedankte*. Zij meende dit tweegevecht als het schitterendste, als het voldoendste bewijs van BALTHAZAR'S liefde te kunnen aannemen, en zij twijfelde geen oogenblik langer, of hij zou weldra om hare hand komen vragen. Zij wachtte hem eiken dag.... Zij wachtte vergeefs....

Haar brief hield WILLEM gedurende vier weken aan den rand van het graf.

BALTHAZAR had de weddenschap gewonnen!

DE OESTERPARTIJ.

HUGO voldeed op eene grootmoedige wijze aan de overeenkomst: hij moest *Muscat Frontignan* schenken, hij gaf *Champagne*.

Bij herhaling werd op BALTHAZAR'S benijdenswaardige veroverings-kracht gedronken, op het verleidings-vermogen van hem, die slechts éénmaal eene nieuw beheefte aan te zien, om haar voor immer op hem verzot te maken; op hem, wiens luister dien van *Don Juan*, *Faublas* en *Zampa*, als sterren voor de maan, deed verbleeken.... Bij elken *toast* werd luidkeels om de onnoozele, ligtgeloovige HENRIETTE gelagchen....

Gelagchen!.... en zij was aan het doodbed gekluisterd. En juist toen de *bachanale* der *leeuwen* op haar toppunt van volmaking of buitensporigheid was gestegen, was ook de krankheid tot hare *crisis* gekomen, welke de ligtzinnige, maar ongelukkige HENRIETTE, na een woedend teisteren, had overweldigd, toen zij zag, dat alle hare verwachtingen hersenschimmen waren, dat hare heillooze dwaze liefde onoverwinnelijk, onweêrstaanbaar was. Zij bezweek spoedig onder die krankheid, welke, eerst kwijnend, toen uitterend, en eindelijk verpletterend, onder herhaalde en elkander met bliksem-snelheid en kracht opvolgende schokken, haar teeder en tenger gestel weldra ondermijnde en vernielde.

Toen nu BALTHAZAR, en zijne mede-*leeuwen*, aan het *paroxysmus* hunner luidruchtige en verwaten dronkenschap ter prooi waren, lag HENRIETTE zieltogend onder dat van de ijlende, brandende koorts, die haar verteerde: met eene hartverscheurende stem riep zij, en riep zij niets dan BALTHAZAR!.... BALTHAZAR!....

Het feest der *Leeuwen* werd gestoord door de komst van een' man. —

Dat was HENRIETTE'S radelooze vader, die, volgens den raad des geneesheers, — om de ijlhoofdigheid zijner dochter niet tot razernij te doen overslaan, — om hare verstandsverbijstering door den aanblik van het eenige voorwerp, dat zij zag en aanriep, te doen bedaren, — om eindelijk daardoor haar lijden in hare laatste oogenblikken te verzachten, — den heer BALTHAZAR N. kwam smeeken hem naar zijner dochters sterfbed te volgen.

De heer BALTHAZAR N. zag hem met stomme, verwilderde oogen aan, en daar hij zich naauwelijks staande kon houden, moest men hem derwaarts dragen.

Men bedriege zich echter niet omtrent deze onmagt: de oorzaak van dezelve lag op de bodems der ontelbaar geledigde *Champagne*-fleschen.

DE STRAF.

Zij kwamen te spade.

HENRIETTE had, met den naam van BALTHAZAR, reeds den laatsten snik gegeven. Zij lag daarneder, als eene afgemaaide lelie....

Zie! BALTHAZAR, daar ligt nu uw slagtoffer. Aanschouw de wanhoop van dat rampzalige gezin, van die schier zinnelooze moeder! En juich over het winnen van uwe weddenschap!!

Wee u! BALTHAZAR! die radeloosheid, dat doodbed is uw werk! Wees gevloekt, BALTHAZAR!

Gelijk een bliksemstraal, schoot het bewustzijn weder op den jongeling neder.... Hij stond een oogenblik als versteend.... en toen stortte hij buiten kennis voor HENRIETTE'S sponde neder....

Toen men hem weder tot zich zelven bragt, was hij door de verschrikkelijkste ijlhoofdigheid overstelpt.... en toen eindelijk de brandende koorts haren vinger van zijn voorhoofd terugtrok.... was hij zinneloos.... hij bleef het.

V. V. V.

BEURSBERIGT.

De handel in Hollandsche Fondsen was heden over het geheel van weinig belang; evenwel waren derzelver prijzen, ten gevolge van enkele kleine inkoopen, iets vaster, en bleven eenige iets beter dan gisteren. Ook in Aandeelen Handel-Maatschappij was de stemming iets gunstiger, en werd daarvoor, ofschoon bij weinig affaire, 161½ en 162 besteed.

De markt in vreemde Fondsen leverde mede weinig meldenswaardigs op; alleen waren Spaansche ook alhier, even als te Antwerpen, weder ⅛ pCt. flaauwer dan gisteren.

Columbia 2de Leening, à £100. 19$\frac{13}{16}$, ⅞. Peru 12⅛. Nieuwe Mexic. 5 pCt. 27. Coupons Columbia enk. *f* 4. Dito Ardoin 21½.

Koers van het Geld: Beleening 5. Prolongatie 6. Wissel-Discont 5 pCt.

PRIJZEN TEN 5 URE: Integralen 51$\frac{5}{16}$. Kansb. *f* 23¾. Handel-Maatsch. 162. Ardoins à £ 85. à 26⅝ à $\frac{11}{16}$.

Heden nog bij partij verkocht: 119 ℔ Riga *Rogge* *f* 169 in Entrepôt, 118 ℔ Pruissische *f* 158 in consumtie.

ROTTERDAM, 14 November.

Wisselk. Hamb. 2/m 35¼, k. 35⅝. Parijs 2/m 56$\frac{5}{16}$, k. 56¾. Bordeaux 2/m 56⅜, k. 56⅝. Frankfort 6/w 36$\frac{1}{16}$.

15 November.

Londen 2/m 11.85, k. 11.97½. Hamburg 2/m 35¼, k. 35⅝.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 13 November.

Consols op tijd.	3 pCt.	90⅝ à ¾.	Spanj. Ard. m.c.	5 pCt.	27¾ à 28.
Brazilie	5 »	73 à ½.	Passive	»	7⅞ à ⅞.
Columbia 2e L.	6 »	31 à ½.	Deferred	»	12⅜ à ⅝.
Mexico	6 »	30¼ à ¾.	Portugal	5 »	33⅛ à ¼.
Peru	6 »	17 à 18.	dito	3 »	23.
Denemarken	3 »	73¾ à 74.	Holland	2½ »	52¼ à ⅜.
Rusland	5 »	111 à 112.	dito	5 »	99⅝ à ⅞.
België	5 »	100½ à 101½.	dito O. I.	5 »	95¾ à 96.

Spaansche en Portugesche Fondsen waren heden flaauwer; in de prijzen der andere geene variatie, doch algemeen is er zeer weinig handel.

PARIJS, 14 November.

Inschr. op ult.	5 pCt.	111.20.	Spanj. Ardoins.	5 pCt.	28¾, ⅞, ½, ⅝.
dito contant.	5 »	111.	Passive	»	7¼.
dito op ult.	3 »	82.	Napels, *Falcon*.	5 »	103.30.
dito contant.	3 »	81.90.	Haïti	fr.	520.
Bank-Actiën	fr.	2940.	Portugal	3 pCt.	22⅝.
Bank bij Lafitte.	fr.	1080.			

Ook heden was er in de Fransche Fondsen weder zeer weinig affaire, en bleven dezelve geheel op hunne vorige prijzen. Niettegenstaande verschillende verkoopen, was de prijs der Ardoins zeer vast, en bleef ten slotte ⅛ hooger. Uit Spanje waren geene berigten in omloop. 3 pCt. Portugêsche waren, op het hooger merk van Londen, gevraagd à 22⅝.

Na de beurs: 3 pCt. 82.

Wisselk. Amst. 1/m 57$\frac{1}{16}$; 3/m 57⅝.

ANTWERPEN, 15 November.

België	5 pCt.	101¼.	Ardoins	5 pCt.	26⅝.
dito	4 »	92¼.	Uitgestelde	»	8.
dito	3 »	70½.	Napels, *Falcon*.	5 »	95¾.
Metaliek	5 »	107¾.	Denemarken	3 »	73¾.
Pertielloten	*f*	456.	Brazilië	5 »	75.
Loten fl. 500	»	840.	Pol. Lot. fl 300	»	122½.
Darmst. Loten	»	24½.	dito 500	»	135½.
Nassau Loten	»	22.			

De handel in Ardoins was heden zeer uitgebreid, doch, ten gevolge van eenigen overvloed van stukken op de liquidatie van heden, alsook door de meerdere schaarschte van geld, en de ⅛ pCt. daling van Londen, was derzelver prijs flaauwer; geopend op 26¾, bleef dezelve ten 3 ure 26½ p. Het ⅛ hooger van Parijs was bekend. Premie 1/m 26¾ d. 1. Coupons waren gevraagd à 21½, ½ p. In de andere Fondsen ging weder weinig om, doch algemeen waren dezelve, ten gevolge van de schaarschte van geld, meer aangeboden.

BRUSSEL, 15 November.

Ten gevolge van de liquidatie, alsook doordien er op de liquidatie van heden eenige overvloed van stukken was, waren Ardoins alhier iets flaauwer en bleef de prijs, bij vrij veel handel, 26⅝. Het ⅛ hooger van Parijs was eerst laat bekend.

BERLIJN, 13 November.

Pruiss. Leen.	4 pCt.	102¾.	Pol. Lot. fl. 500	pCt.	78¼.
dito Loten.	»	70¹/₃.	dito 300	»	70.
Metaliek	5 »	110¼.	Holland	2½ »	50²/₃.
Loten fl. 500	»	148.	Kansbilletten		3½.
Bank-Actiën	»	1130.	Restanten		
Rusl. Hamb.	5 »	107¾.	Napels, *Falcon*.	5 »	95½.
dito Londen	5 »	112.			
dito 1831 en 33.	5 »	102¾.			

In Fondsen was heden, tot gedeeltelijk iets hoogere, en gedeeltelijk onveranderde prijzen, vrij veel handel.

Wisselk. Amst. k. 141½, 2/m 140¼.

FRANKFORT A/M, 13 November.

Metaliek	5 pCt.	106¾.	Pol. Lot. fl. 500	»	76⅜.
dito	4 »	99⅝	dito 300	»	69½.
dito	3 »	79⅝	Holland	2½ pCt	50⅜.
Loten fl. 500	»	144½.	Syndicaat	4½ »	91½.
dito 250.	»	107¾.	dito	3½ »	75½.
Bank-Actiën	»	1951.	Spanj. Ard.	5 »	11⅜.
			Portugal	3 »	15¼.
			Taunusbahn	*f*	359½.

De hoogere koersen van Londen en Weenen bragten onze markt in eene gunstiger stemming, en, ofschoon de handel minder uitgebreid was, bleven alle Fondsen hooger dan gisteren. Het geld wordt alhier weder schaarscher, en is de disconto 4½, 5 pCt.

WEENEN, 9 November.

Metaliek	5 »	107¾.	Bank-Actiën		1650.
			Loten fl. 500	*f*	143.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar BATAVIA en SOURABAYA, het nieuw gebouwd en gekop. tweed. fregatschip *Pieter Floris*, Kapt. J. Spiegelberg, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Wit en Lenaertz, van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Naar BATAVIA, het nieuw gebouwd en gekop. tweed. fregatschip *Susanna*, Kapt. C. A. Adboll, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Witt en Lenaertz, van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Naar MARSEILLE, het gezinkt Nederl. kofschip *de jonge Gerbrand*, Kapt. B. F. Nepperus. Vertr. Medio Dec. Adres bij Jan Corver en Comp.

Scheepstijdingen.

Gepraaid 13 Nov. bij Bevezier; Neptunes, Kapt. Hoekstra, van Harlingen naar Havana.

— 14 Nov. in de Hoofden: Atalanta, Kapt. Brouwer, van Rotterdam naar Suriname.

Het schip Anna Gertruida, Kapt. Boulet, is den 15 Nov., na Posttijd, in Texel binnengekomen.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 15 Nov. Z. Z. O. Mist. — Niets.

VLIE 14 Nov. Z. W. — Na Posttijd 2 koffen, de namen onbekend.

TERSCHELLING 13 Nov. O. en O. N. O. — Niets.

HELVOET 15 Nov. Z. Z. W. — J. W. Wittkugen, Carl Gustav Rosonor, Messina. — Gisteren nog: W. Schep, 's Lands Welvaren, Villanova. A. den Breems, de Kleinkinderen, Malaga. J. Voss, Delphin, dito. G. Pearson, Londen, Londen. T. M. Donald, Europa, Sunderland.

BRIELLE 15 Nov. Z. — Niets.

MAASSLUIS 15 Nov. Z — Niets.

ZIERIKZEE 8 Nov. H. G. Sap, Jantina Annegina, Tremblade n. Dordt. W. J. Gialts, Helena, Leverpool n. dito. A. J. Mees, Minerva, Antwerpen n. Rotterdam. J. C. Dince, Johanna Hermanna, dito n. dito.

KONSTANTINOPEL 14 Oct. Boysen, Helena, Galats n. Antwerpen.

TRIEST 21 Oct. Cacace, Leonida, Antwerpen.

HAVRE 13 Nov. ....., Fama, New-Orleans.

OSTENDE 14 Nov. Peters, Handellust, Bergen.

ANTWERPEN 15 Nov. Whitecombe, Soho (S), Londen. (Op de Rivier): Storm, Carolina, Villanova, Monnot, Persévérant, dito. Arfsten, Maria, Malaga. Stuurman, Alida, Riga.

GENT 13 Nov. ....., Jeune Nathalie, Rotterdam.

BREMERHAVEN 10 Nov. Heida, 3 Gebroeders, Groningen.

UITGEZEILD.

VLIE 14 Nov. J. C. Vanselow, Cathinka, Wismar. A. C. Mats, Eduard, Straalsund.

HELVOET 15 Nov. R. Williams, Glasgow Marchant, Glasgow. B. Smael, Mary, Dundee.

BRIELLE 15 Nov. D. M. Noordhoek, de Zeemeeuw, Belfast. — Gisteren nog: T. Waters, Waters, Sunderland. Het stoomschip Rotterdam, Kapt. Coutard, n. Hâvre, is gisteren in vlot water gekomen en heden naar Zee gez.

MONTEVIDEO 19 Aug. (Zeilkl.): Van der Wind, van Speik, Havana.

KERTCH 18 Oct. (Zeilkl.): de Vries, Bruxellaise, Tangerock.

ST. UBES 31 Oct. De Graeve, Providentia, Ostende. Van der Steen, Aigle, dito.

ROYAN 7 Nov. Van der Wijk, Helena Maria, Gent.

DUBLIN 5 Nov. Cornelissen, Alexandre, Lissabon.

BREMERHAVEN 10 Nov. Beerta, Catharina, Groningen. Huisman, de 4 Gebroeders, dito. — 11 Nov. Scholtens, Catharina Alida, Amsterdam; de laatste was reeds vroeger gemeld, doch toen niet in Zee gekomen.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM

PADANG, L. A. J. Boulet, *Ann Geertruida*. 4,275 b. Koffij. 1,375 b. Peper, 200 bos. Bindrottingen, Ned. Handel-Maatschappij.

FARO, J. da Luz, *Santa Rita*. 5,000 arr. Vijgen, 90 kab. Amandelen, 40 bos. Riet, A. U. Bohlman.

CROONSTAD, J. J. Dyk, *Harlingen*. 1 lad. Hout, W. Willink Jr.

BERGEN, M. Schram, *Bedre Tideo*. 142/1 19/2 t. Traan, 360 w. Stokvisch, Kaupe en Wilde; 115/1 12/2 t. do., van der Schrieck en Co.; 54/1 ½ t. do., 557 w. Stokvisch, Moes en Schutt; 45/1 10/2 t. do., 61 w. do., C. W. Eckstein; 45/1 10/2 t. do., Carp en Co.; 24/1 2/2 t. do., A. Beling en Co.; 140 w. Stokvisch, A. en F. Haerten; 120 w. do., J. Sigrist; 100 w. do., Brasse en Rauwenhoff; 60 w. do., Bunge en Co; 4 v. Bergmosch, F. le Chevalier en Co.; 200 w. Stokvisch, Order.

DRAMMEN, S. Vinne, *Hanna*. 1 lad. Hout, Order.

HANDELSBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

ANTWERPEN, 15 November.

KOFFIJ. 260 balen Brazil zijn tot 29¾ à 30¼ cs. verkocht.

SUIKER. 60 kranj. halfwit zijn tot niet juist bekend geworden prijs verkocht.

TABAK. 240 vaten Americaansche Stelen zijn afgedaan; prijs geheim.

HENNEP. 16,000 kilo's Poolsche halfrein zijn tot niet genoemden prijs afgedaan.

ROTTERDAM, 15 November.

TABAK. Heden werden 123 vaten Maryland verkocht, waarvan de bestede prijs niet bekend werd.

RIJST. Voor 114 balen Bengaalsche werd aan de beurs *f* 8½, en voor 556 balen ordinaire Java *f* 7¾ besteed.

DELFT, 14 November.

BOTER. Marktprijs *f* 42.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

BORDEAUX, 11 November.

Met *Tarwe* is het iets vaster, en onder de fr. 24 is geene goede qualiteit te koop; er komt weinig aan. *Rogge* geldt fr. 15.75 à fr. 16. *Haver* fr. 7.50 à fr. 8.

HÂVRE, 9 November.

900 zakken Noordsche roode *Tarwe*, wegende 74½ à 75 kilo's, zijn tot fr. 65 a fr. 66, per zak van 200 kilo's, gedaan. 600 vaatjes *Meel* zijn van America aangekomen, waarvoor fr. 45 gevraagd wordt; voor 50 vaatjes, van Hamburg aangebragt, is fr. 39 besteed.

MARSEILLE, 8 November.

In vreemde *Tarwe* komt meer handel; de prijzen zijn vaster, en schijnen hooger te zullen gaan: 1,400 charges Romagne zijn tot fr. 35.50, 3,000 dito zachte Odessa tot fr. 31 à fr. 32 gedaan, en op levering 1,500 charges zachte Odessa tot fr. 28, en 6,000 dito tot fr. 31 à fr. 33.

ANTWERPEN, 14 November.

Roode *Tarwe* wordt tot *f* 13½ aangeboden, en gaat alleen tot plaatsgebruik van de hand; witte ontbreekt voortdurend; Kubanka tot *f* 12½ per 80 kilo's ter veil; zachte Odessa tot *f* 13¼ per 76 kilo's. *Rogge*, 73 ℔, tot *f* 7⅝ te bekomen; in gedroogde is tot *f* 7 entrepôt eenige handel geweest; in consumtie wordt op *f* 7¾ gehouden. Polder *Gorst* geldt *f* 7½ zomer dito *f* 7; Zeeuwsche winter tot *f* 7¼ gedaan; 92, 93 ℔ Vriessche op *f* 6¾ gehouden. *Haver*, schaarsch, wordt op *f* 4¾ gehouden. Zeeuwsch *Koolzaad* is tot *f* 12 gedaan, en zou nog dezen prijs opbrengen; Vriesch, mooije qualiteit, *f* 11¼; gering *f* 11. Odessa *Lijnzaad* tot *f* 10¾ à *f* 11 gehouden; Rigasch en St. Petersburger *f* 10 à *f* 11½. In *Zaaizaad* is nog niets omgegaan. *Olie* iets slapper.

MIDDELBURG, 14 November.

Bij eenen aanzienlijken aavoer van alle soorten van *Granen*, bestond er eenige kooplust voor de *Tarwe*, zoodat dezelve in de puike blanke soorten tot onderstaande prijzen verhandeld werd; de onzuivere en afwijkende soorten konden zich niet in prijs staande houden, en werden lager afgegeven. Jarige vond minder begeerte; puike nieuwe Walchersche kwam weinig ter markt, en vond aan benoodigden eenig vertier, waardoor de prijzen in één doen bleven. *Rogge* was minder begeerd. Winter en zomer *Garst* werden tot de notering verkocht. *Haver*, met eenigen aanvoer, was ruim prijshoudend. *Boekweit* ontbrak ter markt. Walchersche witte en bruine *Boonen* werden in onderstaande prijzen aangekocht. Puike harde Walchersche *Paardenboonen* waren bijzonder gevraagd, en niet onder de hoogste notering te bekomen; wakke soorten waren onbegadigd. *Duivenboonen* niet aangevoerd. De aanvoer van Walchersche groene en witte *Erwten* was beperkt; dezelve vonden tot vorigen weekprijs koopers. Uit de naburige eilanden waren geene *Erwten* ter markt. *Koolzaad* werd hooger gehouden; hierdoor was er weinig handel in; andere Zaden waren niet ter veil. *Olie* zonder verandering. *Koeken* niet voorhanden.

Men noteert: *Tarwe.* Zeeuwsche. Puike jarige en tweejarige *f* 315 à *f* 345; gemeenere dito *f* 285 à 300; puike nieuwe (1839) *f* 300 à 322½; gemeenere dito *f* 270 à 300. Walchersche. Puike jarige en tweejarige *f* 360 à *f* 375; puike nieuwe (1839) *f* 322½ à 337½; gemeenere dito *f* 305 à 315. *Rogge.* Jarige Zeeuwsche *f* 210 à 217½; nieuwe dito *f* 195 à 210; Bergsche en Bredasche *f* 187½ à 195. *Garst.* Nieuwe winter *f* 159 à 165; dito zomer *f* 156 à 159. *Haver.* Zeeuwsche brouw *f* 105 à 120; dito voor *f* 90 à 105. *Boekweit.* Zeeuwsche en Vlaamsche *f* 186 à 195; Bergsche en Bredas. *f* 195 à 201. *Boonen.* Walchersche witte *f* 300 à 320; dito bruine *f* 315 à 360; dito *Paardenboonen* *f* 165 à 180. *Erwten.* Walchersche graauwe *f* 330 à 360; dito groene *f* 270 à 285; dito witte *f* 204 à 255; Zeeuwsche graauwe *f* 240 à 300; dito groene *f* 225 à 255; dito witte *f* 210 a *f* 225. *Koolzaad.* Nieuw Zeeuwsch en Vlaamsch *f* 270 à 277½; nieuw Walchersch *f* 270 à 282; dito St. Jooslandsch *f* 277½ a 285. *Raapolie* *f* 35, *Lijnolie* *f* 23 per Ned. vat.

Kunsten en Wetenschappen.

BRAND-ESCHAUZIER. *Encyclopedische Atlas. Amsterdam*, bij I. VAN DER VINNE, 7de en 8ste aflevering.

Het is zes maanden geleden, dat wij van de 4de, 5de, en 6de aflevering, (zie *Avondbode*, N°. 459), verslag gaven; doch het is evenmin de schuld van den auteur als van den uitgever, dat ons berigt wegens de 7de en 8ste aflevering niet vroeger is verschenen.

De 7de aflevering behelst het verslag van de « Aardrijkskunde der Oude Geschiedenis, benevens eene opgave van de thans nog bestaande gedenkpenningen, door sommige steden geslagen. » Het linkerblad van de 7de aflevering begint, in Alphabetische volgorde, met *Messene*, en gaat op het regterblad voort, ten einde toe, zoo dat wij, tegenwoordig in de 2de en 3de tabel, het vervolg en slot ontvangen van de stad- en plaatsbeschrijving, welke in de 5de aflevering was aangevangen. De arbeid is, even als in de vroegere afleveringen, verdienstelijk; doch wij zullen ons echter een paar aanmerkingen veroorloven. Bij *Tarentum* wordt eerst de tweede Punische oorlog verderfelijk voor die stad genoemd. Doch hadde hier niet van hunne vijandelijkheden tegen Rome, het mishandelen der Romeinsche *gezanten*, hun inroepen van Pyrrhus, koning van Epirus, enz., een enkel woord behooren gezegd te worden, dewijl dit alles eindigde met de vermeestering van Tarentum door de Romeinen, in het jaar 271 v. C., het slechten van de muren der stad, de uitlevering van wapenen en schepen, de betaling eener jaarlijksche schatting aan Rome, in het kort in de geheele vernedering van Tarentum! — Onze andere bedenking op deze Aardrijkskunde betreft Utica. Onzes bedunkens, is van deze stad al zeer weinig gezegd. Ze was veel ouder dan Carthago, was bloeijend door den handel, en wedijverde zelfs geruimen tijd met Carthago om den voorrang.

Op het regterblad der 7de aflevering volgen nog de « Jaartafelen der stedelijke geschiedenis. » Over de juistheid of onjuistheid dier benaming, willen wij met den schrijver niet twisten; doch wij vinden zijne inleiding onder dit hoofd zoo zeer der aandacht waardig, dat wij ons niet onthouden kunnen, een gedeelte daarvan te laten volgen.

« Van al de gewigtige lessen, die de wereld-geschiedenis ons geeft, zijn er misschien geene treffender dan deze *Jaartafelen.* Zij doen ons de vergankelijkheid der menschelijke instellingen levendig gevoelen, en de dwaasheid inzien van hem, die aan aardsche grootheid meer innerlijke waarde toekent, dan dezelve verdient. Ongetwijfeld is het een treffend schouwspel, op het onverwachts heerschappijen te zien instorten, welker onverwinlijke schepter, zoo het scheen, de wereld-vrijheid met een' volslagen ondergang bedreigde. Doch dit kunnen wij begrijpen, omdat meestal *een menschen leven* tot hoeksteen van dergelijke trotsche gevaarten verstrekt..... Maar hier geldt het duurzamer gewrochten, hier geldt het *Babel's* toren, welks spits den hemel durfde trotseren, het wellustige *Ninive*, het magtige *Thebe*, het heilige *Memphis*, *Tyrus* en *Carthago*, de beheerscheressen der zee, *Tadmor* (Palmyra), het pronkjuweel van het Oosten, en zoo vele andere magtige en beroemde steden, die zich eeuwigdurend waanden. En toch zijn die allen in puinhoopen verkeerd, welker aanschouwen den bezoeker tot treurigheid stemt..... enz.

De 8ste aflevering behelst de « *voormalige* Nederlandsche bezittingen in America en Africa. »

Deze aflevering hebben wij geheel als het werk van den heer Brand-Eschauzier te beschouwen, evenzeer wat de kaarten aangaat, als wat den tekst betreft. Op het linker blad ontvangen wij de voormalige Nederlandsche Bezittingen in America, met de kaarten: 1°. van Nieuw-Nederland; 2°. van de koloniën Essequebo, Demerary en Berbice; 3°. verzamelkaartje van geheel Guyana; 4°. van Nieuw-Walcheren, en 5°. van Neêrlands-Braziliё.

Het opschrift: « Nieuw-Nederland, thans New-York, » is minder juist, zoo als blijkt uit hetgeen de heer B. E. bij den « Tegenwoordigen Toestand, » aldaar zegt, namelijk: « Nieuw-Nederland strekte zich eenmaal uit over de Tegenwoordige Staten van *New-Yersey*, *New-York*, *Connecticut* en *Rhode-Island*, hetgeen genoegzaam aantoont, wat Nieuw-Nederland had *kunnen* worden. Het fort *Oranje* is thans in het bevallige *Albany* — en *Nieuw-Amsterdam* in de handelstad *New York* herschapen. *Philadelphia*, *New-Haven*, *New-Londen*, *Portsmouth*, en zoo vele andere bloeijende steden zijn op het vroegere grondgebied der Nederlandsche Kolonie gesticht. »

Uit de opnoeming dier *vier* Staten, die thans op het grondgebied van het vroegere Nieuw-Nederland gevestigd zijn, blijkt alreeds, dat, « *thans New-York* » een te bekrompen denkbeeld geeft, en in geenen deele naauwkeurig is. Maar wanneer wij daarenboven aannemen, dat Philadelphia, aan de Schuylkil gelegen, en Portsmouth, de aanzienlijkste stad van *New-Hampshire*, mede op het vroegere grondgebied der Nederlandsche Kolonië zijn gebouwd, dan krijgen wij nog twee staten der Unie *Pensylvanie en New-Hampshire*, die, voor een gedeelte, tot het voormalige Nederlandsche gebied hebben behoord. Doch nog een *zevende* staat komt hier, voor een gedeelte, in aanmerking, namelijk, *Massachusets.*

Over de Koloniën Berbice, Demerary en Essequebo, is het hoogst moeijelijk berigten te krijgen, waarop staat gemaakt kan worden. Wij moeten derhalve onzen schrijver dank zeggen, voor hetgeen ons hier gegeven wordt, hoezeer, onzes bedunkens, Demerary of Timmerarië, welligt andere cijfers had behooren te hebben, en er, daarenboven, nog hier en daar wat had kunnen worden bijgevoegd. Ter gelegenheid van den afstand aan Groot-Brittanje in 1815, herinnert onze schrijver aan de opofferingen, welke Nederland destijds werden opgelegd, namelijk, eene Russische schuld van 50, en eene Zweedsche van 10 millioen gulden. Engeland nam de laatste geheel, en de Russische voor de helft over, onder voorwaarde, van den afstand der Koloniën Berbice, Essequebo en Demerary. De heer Brand Eschauzier vervolgt: « De Engelschman *Colquhoun* berekent, in zijne algemeen geachte statistieke opgaven, de innerlijke waarde dezer Koloniën, als volgt:

Demerary en Essequebo op	18,410.480 £
Berbice op	7,415.160 »
Totaal	25,825,640 £

Dat is op eene som van omstreeks 300 millioen gulden, waarvoor Groot-Brittanje eene schuld van 35 millioen overnam. »

Indien wij ons niet vergissen, bedroeg destijds de vrije bevolking dier Koloniën 6,591 zielen, en de slavenbevolking 96,349 zielen.

Van « Neêrlands Braziliё » zullen wij niets zeggen, dewijl wij den lezer ook met het Regterblad der 8ste aflevering behooren bekend te maken. Daar treffen wij aan twee kaarten: 1°. De kusten van Guinea, en 2°. de Kaapkolonie, met een kaartje, op grootere schaal, van de omstreken der Kaapstad.

Wat de bezittingen ter kuste van Guinea betreft — wij bedoelen hier bepaaldelijk de Goudkust — verbeelden wij ons, dat er eene gaping in het werk is, want, zoo als het bij onzen schrijver is voorgesteld, schijnt het, als of wij door de vermeestering van St. George Del Mina in 1637, onze eerste bezitting aldaar gekregen hebben. Indien de heer B. E. in dat gevoelen verkeert, dwaalt hij. De Nederlanders hadden toen niet enkel het fort *Nassau*, maar ook *Cabo Cors*, en wel sedert den aanvang der 17e eeuw.

De Kaap-kolonie is door onzen schrijver het uitvoerigst behandeld, en geen wonder: deze kolonie was van zoo veel gewigt; en is nog altijd voor eene zoo aanzienlijke uitbreiding vatbaar. — De heer B. E. berigt aan het slot van dit artikel, dat *Colquhoun* de waarde der kolonie op ongeveer 50 millioen gulden begroot. (De Engelschen namen op zich, de wederhelft der Russische schuld, of 25 millioen gulden, te betalen tegen den afstand der Kaap de goede Hoop,) — eene berekening, welke ons voorkomt, verre beneden de wezenlijke waarde te zijn.

Nog ontmoeten wij op het regterblad, « Bezittingen van minder gewigt in America en Africa. » Het is duidelijk, dat het den schrijver bij de vermelding van *Nieuw-Walcheren*, *St. Helena*, en vooral van *Mauritius*, aan ruimte ontbroken heeft. Maar al hadde hij *Puerto Rico*, *Margarita*, *Touxillo*, *St. Francisco*, enz., achterwege gelaten, hetgeen wij oorbaar zouden geacht hebben, dewijl er slechts van eene tijdelijke vermeestering gesproken wordt, dan nog hadde hij slechts 3, 4 regels gewonnen, te weinig, om van de drie bedoelde eilanden het voornaamste mede te deelen.

Hoezeer wij van de 8ste aflevering eenige onnaauwkeurigheden hebben opgegeven, moeten wij den schrijver regt laten wedervaren, met de betuiging, dat hij ons veel geleverd heeft; want de nasporingen, omtrent die voormalige Nederlandsche bezittingen, zijn hoogst moeijelijk. Moge hij ook van dat gedeelte van zijn' bezwaarlijken en veel omvattenden arbeid den welverdienden roem oogsten, en de uitgever zich in een ruim vertier verblijden.

L.

Advertentien.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.